

FILHARMONIA
IM. HENRYKA WIENIAWSKIEGO
W LUBLINIE

THE POLISH WIENIAWSKI PHILHARMONIC IN LUBLIN
Dyrektor/General Manager — **WOJCIECH RODEK**

KONCERT SYMFONICZNY

ORKIESTRA SYMFONICZNA
FILHARMONII LUBELSKIEJ

SULAMITA ŚLUBOWSKA
skrzypce

IGOR BOJCZUK
dyrygent

Wsparcie ze środków
Funduszu Przeciwdziałania
COVID-19

Instytucja Samorządu
Województwa Lubelskiego

Piątek, 11 czerwca 2021 r., godz. 19.00
Sala koncertowa Filharmonii Lubelskiej, ul. M. Curie-Skłodowskiej 5

Program:

Wolfgang Amadeus Mozart
Serenada G-dur, KV 525 *Eine kleine Nachtmusik*

Allegro

Romanze: Andante

Menuetto: Allegretto

Rondo: Allegro

Romuald Twardowski
Koncert staropolski na orkiestrę smyczkową

Allegro marcato

Pomposo

Allegro giocoso

Antonio Vivaldi
Cztery pory roku, op. 8
Koncert E-dur, op. 8 nr 1 *Wiosna*

Allegro

Largo

Allegro

Koncert g-moll, op. 8 nr 2 *Lato*
Allegro non molto

Adagio

Presto

Koncert F-dur, op. 8 nr 3 *Jesień*
Allegro

Allegro molto

Allegro

Koncert f-moll, op. 8 nr 4 *Zima*
Allegro non molto

Largo

Allegro

Koncert współorganizowany
i współfinansowany
w ramach programu
Instytutu Muzyki i Tańca
„Dyrygent – rezydent”

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu

instytut muzyki i tańca

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)
Serenada G-dur, KV 525 *Eine kleine Nachtmusik*

Największy swój rozkwit plenerowe formy kameralne przeżywały w okresie klasycyzmu. Już w rokokowych salonach i ogrodach nieustannie rozbrzmiewały divertimenta, partity i nokturny (wg ówczesnych założeń przeznaczone na pojedynczą obsadę instrumentów dętych lub smyczkowych) oraz pisane na orkiestry smyczkowe bądź mieszane serenady (na przełomie XVII i XVIII wieku z wokalnoinstrumentalnych przeobraziły się w wieloczęściowe, często komponowane na specjalne okazje). Pierwszym twórcą, który muzykę plenerową wyniósł do rangi sztuki wysokiej był Wolfgang Amadeus Mozart, autor 16 serenad i 21 divertiment. Przy określaniu tych okazjonalnych dzieł nie przestrzegał ściśle rozgraniczeń obsadowych, nazywając serenadami zarówno utwory na instrumenty dęte, smyczkowe jak i mieszane. Wszystkie są

kompozycjami cyklicznymi zbliżonymi do kwartetu bądź symfonii (zazwyczaj z dwoma menuetami), wszystkie służą rozrywce.

Spośród kameralnych kompozycji Mozarta do dziś największą popularnością cieszy się *Eine kleine Nachtmusik* z roku 1787. Jak na ironię, nikt nie zna powodu jej powstania, nie udokumentowane też jest pierwsze wykonanie. Wiemy, że nad tym smyczkowym arcydziełem Mozart pracował w Wiedniu, na dwa tygodnie przerywając komponowanie drugiego aktu *Don Giovanniego*. *Mała nocna muzyka* drukiem ukazała się długo po przedwczesnej śmierci mistrza. W 1799 roku borykająca się z dużymi problemami finansowymi wdowa po artyście, sprzedała wydawnictwu Johanna André duży zbiór muzykaliów męża. Wśród 270 autografów znajdował się też rękopis KV 525, który ostatecznie opublikowany został w roku 1827.

Obecnie dzieło grane jest w czterech częściach. Utraciwszy jedno z pięciu pierwotnych ogniw, podąża za wzorcem standardowej symfonii, przechodząc od formy sonatowej do powolnej części lirycznej, menueta i radosnego finału. *Allegro* zgodnie z klasyczną zasadą oparte jest na dwóch tematach: pierwszym wesołym, nieco agresywnym w tonacji G-dur i drugim w tonacji dominanty. Jako kolejna rozbrzmiewa łagodniejsza, utrzymana w wolniejszym tempie *Romanze*. Trzeci fragment to powabny *Menuet* z triem w nastroju ludowego *ländlera*. Całość wieńczy pełne radości sonatowe *Rondo*, wykorzystujące dwie przetwarzane i modulujące do różnych tonacji myśli muzyczne, z finalną kodą.

Romuald Twardowski (1930)
Koncert staropolski na orkiestrę smyczkową

Jeden z najbardziej wszechstronnych polskich kompozytorów współczesnych Romuald Twardowski urodził się w Wilnie. Tam studiował kompozycję i fortepian. W latach 1957-60 odbył studia kompozytorskie w PWSM w Warszawie w klasie prof. Bolesława Woytowicza, a następnie w Paryżu u Nadii Boulanger. Po powrocie do kraju osiadł na Śląsku, a od 1967 roku na stałe związał się z Warszawą. Najbardziej płodny okres w działalności kompozytora to lata sześćdziesiąte i siedemdziesiąte. W 1963 wystawił pierwszą operę *Cyrano de Bergerac*, później powstają m.in. *Tragedyja o Janie*

i *Herodzie*, *Lord Jim*, balet *Posęgi czarnoksiężnika*, dzieła symfoniczne i chóralne.

Twórczość Twardowskiego obejmuje niemal 300 kompozycji. Większość jest obecna w regularnym życiu koncertowym w kraju i za granicą. Kompozytor nigdy nie był wyznawcą awangardy, wykorzystywał jednak elementy nowych technik do tworzenia własnego języka, w którym znaczną rolę odgrywają odniesienia do muzyki dawnych epok. Swoją postawę do nowatorstwa Romuald Twardowski przedstawił w rozmowie z Agatą Stawską (*Twoja Muza* 4/2015): *Dla mnie „nowe” znaczy „oryginalne” – mówi. W tym słowie zamyka się nowatorstwo, talent i tradycja. Jeśli artysta potrafi we właściwy tylko dla siebie sposób komponować muzykę z elementów już zastanych, będzie oryginalny. Poza tym uważam, że czegoś całkiem nowego nie sposób już wymyślić. Zaczątki klastera były znane już w muzyce Beethovena, a aleatoryka istniała w ukryciu od czasów Bibera, kiedy to w XVII wieku napisał utwór „La Battalia”.*

Wyrazem zainteresowania stylistyką renesansu i wczesnego polskiego baroku jest trzyczęściowy *Koncert staropolski na orkiestrę smyczkową* z roku 1987. Istotą tego dzieła jest kontrast. Kompozytor równocześnie zestawia w nim motoryczne fragmenty i kantylenę, a legatowe pochody nakłada na pizzicato. Otwierające Allegro marcato ma budowę ABA₁. Środkowe Pomposo (w tonacji minorowej) w złożeniu ma charakter pompatyczny, a jego zawieszenie na dominancie znajduje rozwiązanie w początku tanecznego finałowego Allegro giocoso. Według Romualda Twardowskiego *„pisanie utworów stylizowanych jest przyjemnością. Kompozytor wraca do epok, do tych odległych czasów, kiedy wszystko było oczywiste, wszystko leżało jak na dłoni, można było odróżnić co dobre i co złe. Takie czasy jawią się nam dzisiaj jako epoka arkadii, piękna harmonii, spokoju i pewnej muzycznej oczywistości. Pisanie takiej muzyki to rodzaj wytchnienia dla kompozytora.*

Antonio Vivaldi (1675-1741) *Cztery pory roku op. 8*

W 1725 roku w amsterdamskim wydawnictwie *Le Cèna* ukazał się dedykowany hrabiemu Václavowi Morzinowi zbiór dwunastu solowych koncertów skrzypcowych *Il Cimento dell'Armonia e dell'Invenzione – Spór pomiędzy harmonią a inwencją*, mistrza włoskiego baroku Antonio Vivaldiego. Cztery pierwsze *Le quatttro stagioni* op. 8 od razu zyskały status niekwestionowanego przeboju. Wiadomo, że utwory te już wcześniej krążyły po Europie w odpisach, jednak kiedy i w jakich okolicznościach powstały trudno dziś ustalić. Najnowsze badania wskazują, iż Vivaldi pisał je prawdopodobnie w latach 1716-1720. Jak wszystkie wczesne XVIII-wieczne koncerty, przeznaczone są na instrument solowy (w tym wypadku są to skrzypce) i orkiestrę smyczkową z basso continuo (realizowane przez klawesyn, rzadziej organy wspierane partiami wiolonczeli bądź kontrabasu). Każda z „pór” posiada charakterystyczną dla Vivaldiego, formę ritornelową polegającą na następnym ciągu części orkiestrowych (ritornel) oraz epizodów solowych i zachowuje 3-częściowy schemat. W skrajnych, wirtuozowskich ogniwach koncerty mają budowę ronda, wolne fragmenty środkowe zawsze przynoszą uspokojenie.

Pierwsze wydanie *Opusu 8* zawierało cztery sonety nawiązujące do cyklu obrazów pejzażysty Marco Ricciego (niewykluczone,

że ich autorem jest sam kompozytor). Dodatkowo ponad nutami, w „didaskaliach”, zaznaczone zostały uwagi odnoszące się do pojedynczych efektów muzycznych.

Cykl reprezentuje typowy dla baroku nurt *malarstwa dźwiękowego*: w partii solowej rozgrywają się konkretne wydarzenia ilustrowane dźwiękami, orkiestrowa zaś opisuje pewien ogólny nastrój. I tak w *Wiosnie* będą to np. tryle ptaków (skrzypce solo), szemrzący strumyk (akompaniament smyczków), czy poszczekiwanie psa (partia altówek), w *Lecie* głosy kukułki, turkawki i szczygła (skrzypce solo) oraz dramatyczna burza (połączone partie orkiestry i solisty). *Jesień* ilustruje świętowanie udanych żniw: rubaszne tańce wieśniaków (przerywane figury wiolonczeli i klawesynu) i potykanie się (rozłożone wznoszące akordy w I i II skrzypcach oraz opadające w altówkach i wiolonczelach), a w końcowym fragmencie radosne polowanie. W *Zimie* zaś solista i towarzyszący mu zespół malują muzyczny obraz trzaskającego mrozu, przejmującego wiatru oraz kreślącego kunsztowne figury łyżwiarza. Powolne ogniwo ostatniego koncertu przynosi klimat domowego ogniska.

Po śmierci Vivaldiego jego twórczość popadła w całkowite zapomnienie, a renesans przyniósł dopiero wiek XX. W 1927 roku włoski muzykolog Alberto Gentili dokonał jednego z najważniejszych odkryć w dziejach muzyki: w zbiorze nut wystawionych na sprzedaż przez salezjanów z Kolegium św. Karola w San Marino odnalazł 14 tomów rękopisów Vivaldiego zawierających ponad 140 utworów instrumentalnych, 30 kantat, oratorium i kilkanaście oper. Wydarzenie to zapoczątkowało dalsze badania nad dorobkiem weneccjanina i doprowadziło do odzyskania w 1930 roku kolejnych manuskryptów, tym razem z genueńskiej kolekcji Giuseppe Marii Durazzo. Po II wojnie światowej wydawnictwo *Ricordi* rozpoczęło publikację wszystkich dzieł instrumentalnych kompozytora przywracając muzykę „Rudego Księdza” kolejnym pokoleniom melomanów.

IGOR BOJCZUK

Absolwent Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. L. Różyckiego w Gliwicach w klasie fletu Pawła Muszkiety oraz studiów licencjackich na kierunku dyrygentura symfoniczno-operowa w Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu. Brał udział w kursach dyrygenckich z Kerryem Strattonem (Orkiestra Kameralna Akademii Muzycznej we Wrocławiu), z którym pracował nad *Suitą z czasów Holberga* Edvarda Griega oraz *Serenadą* G-dur Mieczysława Karłowicza; z Markiem Pijarowskim (Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej we Wrocławiu), przygotowanie Symfonii nr 104 Józefa Haydna; z Jos van Immerseem (Orkiestra Symfoniczna Narodowego Forum Muzyki) – wybrane symfonie Beethovena. Jako jedyny Polak zakwalifikował się do międzynarodowego konkursu dyrygenckiego im. Feirt'a Tüzün'a w Turcji (z powodu epidemii koronawirusa został przeniesiony na październik 2021 roku). Współpracował z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii

Dolnośląskiej, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Wrocławskiej NFM, Orkiestrą Kameralną Akademii Muzycznej we Wrocławiu, Orkiestrą Symfoniczną Akademii Muzycznej we Wrocławiu, dyrygując utworami między innymi: Bacha, Brahmsa, Beethovena, Mozarta, Nielsena, Rimskiego-Korsakowa, Schuberta i Sibeliusa.

Moim celem zawodowym, a także życiowym jest opanowanie w pełni języka dyrygenckiego gestu, osiągnięcie pełnej kontroli nad orkiestrą poprzez swoją technikę oraz wysokich rezultatów artystycznych z każdym prowadzonym zespołem – Igor Bojczuk.

SULAMITA ŚLUBOWSKA

Edukację muzyczną rozpoczęła pod kierunkiem mgr Ludmiły Sołowicz w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. S. Moniuszki w Jeleniej Górze. Absolwentka Akademii

Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach w klasie dr. hab. Szymona Krzeszowca. Od 2020 roku asystent w Katedrze Instrumentów Smyczkowych Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Umiejętności artystyczne szkoliła pod okiem takich wybitnych artystów, jak Pierre Amoyal, Gidon Kremer, Maria Szwejger-Kułałowska, Pinchas Zukerman, Roland Baldini czy Bartłomiej Nizioł.

Wielokrotnie doceniana na konkursach międzynarodowych i ogólnopolskich, gdzie zdobywała liczne nagrody, m.in. I miejsce na Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym Młody Paganini w Legnicy, I miejsce na Ogólnopolskim Konkursie Młodych Skrzypków im. Stanisława Serwaczyńskiego w Lublinie, III miejsce na Międzynarodowym Konkursie Muzycznym im. Michała Spisaka w Dąbrowie Górniczej.

Jako solistka występowała m.in. z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, Orkiestrą Kameralną Miasta Tychy AUKSO, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Sudeckiej, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Rzeszowskiej, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Dolnośląskiej, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Zabrzeńskiej, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Śląskiej oraz Orkiestrą Symfoniczną Staatstheater w Cottbus.

Występowała również na licznych festiwalach muzyki poważnej, m.in. na Festiwalu Bayreuth Baroque, Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Kameralnej Ensemble im. Księżnej Daisy w Książu, Festiwalu Muzyki Polskiej w Győr oraz na Festiwalu Chopin i jego Europa w Warszawie. Prymariuszka Equilibrium String Quartet, członkini Metropolis Piano Quartet, {oh!} orkiestry historycznej oraz orkiestry kameralnej Polish Soloists. Stypendystka Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci, Fundacji Teresy Sahakian, Fundacji Orlen Dar Serca, Fundacji Jolanty i Aleksandra Kwaśniewskich oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

ORKIESTRA SYMFONICZNA FILHARMONII IM. H. WIENIAWSKIEGO W LUBLINIE

Skrzypce

Irina Stukasina-Gąsior – koncertmistrz
Tomasz Kusiak – prowadzący grupę II skrzypiec
Nurlan Alimbajew
Wojciech Brodowski
Grzegorz Cholewiński
Dariusz Drzazga
Alina Dunin-Kozicka
Agnieszka Garbacz
Lech Gąsior
Anna Kaczmarek
Natalia Kozub
Aleksandra Mazurek
Agata Mrówczyńska
Magdalena Piętka-Chmielewska
Anna Popławska-Pojenta
Emilia Siepkowska
Maciej Rysak
Justyna Zańko
Izabela Baca
Łukasz Cholewiński
Luiza Drzazga
Ewa Dudek
Barbara Filipiak-Lobodzińska
Dorota Klej
Dominika Kołszut
Eliza Koma
Katarzyna Kostrzewa
Paweł Mazur
Jolanta Nowosadzka
Lidia Treszczotka

Altówki

Katarzyna Czerniawska – prowadząca grupę altówek
Artur Andrzejewski
Piotr Grzelak
Przemysław Raczek
Renaldo Wójtowicz
Olga Abramowicz
Agata Gumiela
Ewa Kulczyńska
Małgorzata Krasowska

Wiolonczele

Szymon Krzemień – prowadzący grupę wiolonczel
Maciej Łacny – prowadzący grupę wiolonczel
Yuliia Bezushkevych
Mariusz Gościło
Mirosław Kozub
Konrad Komusiński
Magdalena Mazur
Marek Smorawiński
Małgorzata Wicka
Izabela Zagórska
Weronika Kociuba

Kontrabasy

Piotr Ścirka – prowadzący grupę kontrabasów
Marcin Bobak
Urszula Czerniak
Aleksander Resiak
Dariusz Waćkowski
Robert Brzozowski

Harfa

Agnieszka Miedziewicka

Flety

Maciej Hankus – prowadzący grupę instrumentów
dętych drewnianych
Beata Dąbrowska
Natalia Hankus
Lech Szost

Oboje

Maria Banaszak
Agnieszka Banaszek
Aleksandra Kołodziejczyk-Barańska
Agnieszka Misztal

Klarnety

Andrzej Mazur
Andrzej Schab
Jaremi Zienkowski
Dariusz Dąbrowski

Fagoty

Grzegorz Barański
Wiesław Kaproń
Marek Moczulski
Piotr Dąbrowski

Waltornie

Vasyl Havryliv – prowadzący grupę waltorni
Oleg Bezushkevych – zastępca prowadzącego grupę
waltorni
Hipolit Dziaduszek
Arkadiusz Konowalek

Trąbki

Grzegorz Hordyjewicz – prowadzący grupę trąbek
Paweł Drabarz
Dariusz Lewandowski
Zygmunt Skwierz

Puzony

Wojciech Kopyciński – prowadzący grupę puzonów
Eiko Hasegawa-Popławska
Bartłomiej Pietrzak
Mariusz Pysz

Tuba

Anton Szaszkwow

Perkusja

Dominik Augustowski – prowadzący grupę perkusji
Ilona Drozd
Stanisław Siedlaczek
Andrzej Zawisza

Inspektor orkiestry

Piotr Ścirka

Biblioteka materiałów nutowych

Mariusz Pysz